

uitgevoerde tegenaanvallen, trachtte de Fransche legerleiding den Duitschen opmarsch in zuidelijke richting tot staan te brengen.

Resumeerende was de toestand aan het einde van de eerste phase der operaties op 14 Mei als volgt:

Door de capitulatie van Nederland was reeds een leger van 200.000 man uitgeschakeld, waardoor belangrijke deelen van het Duitsche 18e Leger voor het inzetten tegen den linkervleugel van het geallieerde front bij Antwerpen vrij kwamen.

Ten noorden van de Sambre en van de Maas stond het Duitsche 6e Leger na den verrassenden doorbraak door de eerste Belgische verdedigingslinie aan het Albertkanaal gereed voor den aanval op de door de Belgen, Engelschen en het Fransche I Leger bezette Dyle-stelling.

Van het meeste gewicht evenwel waren de gebeurtenissen, welke ten Zuiden van de Maas en van de Sambre zich hadden afgespeeld. Door het als zeer moeilijk doorschrijdbaar aangenomen gebied van de Ardennen was het gros der Duitsche snelle troepen tot aan de Maas doorgestooten, had haar op vele plaatsen overschreden en tusschen Fumay en Sedan de verlengde Maginotlinie reeds doorbroken, waarmede het begin van een strategischen doorbraak in grootschen stijl was ingeluid.

Voor de geallieerde opperste legerleiding kwam het er nu op aan, door het aantrekken van alle beschikbare reserves, het dreigende gevaar van een isolement van de noordelijke legers ten opzichte der overige Fransche strijdkrachten met den meesten spoed tegen te gaan.

(Wordt vervolgd).

NIEUWE UITGAVEN

„*Historia*”, maandschrift voor geschiedenis en kunstgeschiedenis. 7e jaargang. Uitg. Kemink en Zoon N. V., Domplein 2 Utrecht. Abonn. f 10.—

Evensals vorige jaren willen wij ook ditmaal bij het afsluiten van een jaargang van „*Historia*” de aandacht onzer lezers op dit ook uit krijgsgeschiedkundig oogpunt belangrijke tijdschrift vestigen. Een oogenblik moesten wij vreezen het tijdschrift in den maalstroom te zien verzinken. Na het April-nummer volgde een abnormaal lange pauze. In September echter dook „*Historia*”, tot vreugde van velen, weer op, thans onder redactie Geschiedenis van G. A. EVERS en onder redactie Kunstgeschiedenis van Jkvr. Dr. C. H. DE JONGE.

Op krijgsgeschiedkundig gebied is de oogst in 1941 minder dan in andere jaren. Het November-nummer bracht echter een belangrijk en goed gedocumenteerd artikel van Prof. Mr. J. EGGEN VAN TERLAN over „*De Veldtocht in Vlaanderen van 1644. Graaf Ernst Isenburg tegen Frederik Hendrik*”, dat niet — zooals het meeste op dit gebied — uitsluitend compilatie is uit reeds verschenen werken, doch op bronnenstudie teruggaat. Wij begroeten deze studie over den voorlaatsten veldtocht van den „Stedendwinger”, waarbij Sas van Gent werd vermeersterd, dan ook met ingenomenheid. Zulks te meer waar de jongste werken over *den Tachtigjarigen oorlog* (dat van Prof. Dr. J. ROMEIN en eenige anderen, verschenen in 1941 en de in 1936 verschenen deelen III en IV door Dr. J. C. H. DE PATER uit de *Geschiedenis van Nederland*, uitgegeven onder leiding van Prof. Dr. H. BRUGMANS) hier slechts enkele regels aan wijden.

Het bijgevoegde kaartje heeft de verdienste uit 1644 te dateeren en dus geheel „bij” te zijn, doch is niet gemakkelijk te lezen.

De militaire lezer zal ongetwijfeld de behoefte gevoelen aan een duidelijke schetskaart van het operatietooneel.

In den laatsten zin der studie, bevattende de slotconclusie, „Het schijnt ons, dat het verwijt van onbekwaamheid noch van gebrek aan waakzaamheid aan graaf Ernst von Isenburg niet kan worden gedaan”, zal „noch” wel door „en” moeten worden vervangen.

M. R. H. CALMEYER.